

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ivsti Baronii Veteracastrensis SS. Th. Et I. V. D.
III[ustrissi]mo Arch[iepisco]po Moguntino à Consilijs.
Epistolarvm Sacrarvm Ad Pontificem Max. Et Amplissimos
Cardinales &c. Libri VI**

Baronius, Justus

Mogvntiae, 1605

Epistola II. Andreas Vermadivs Societatis Iesv Presbyter Iusto Baronio
Veteracastrensi S. P. D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70614)

8 IUSTI BARONII VETER.

9 Denique an interpretationes & decreta Pontificum Romanorum, item Cōcilio- rum, sint certum principium Theologicū, cui tuto fides committi possit & debeat.

*a Hieron.
Epist. 108.
ad Domni.
Es Rogat.
in ls. paral.* Hisce nouem quæstionibus, mi VERMA- DI, omnia contineri existimo, quæ à Theo- logis in hac materia cōtrouerti nūc solēt. Si quid præterea est, quod in dilceptionem veniat, velim moneri à te, & de his breui- ter instrui, vt quid Catholicæ fidei asseclam tenere necesse sit, tuo quoque suffragio co- gnoscam. Fateor enim cum ^a S. Hierony- mo, nunquam me in diuinis rebus proprijs vi- ribus credere velle, nec habere opinionem me- am, sed ea etiam de quibus scire arbitror, in- terrogare solere. Quanto magis super ijs, de quibus anceps sum? Nec parum iuuat con- sensum videre piorum, & à diuersis idem doceri, non postremum est veræ prædica- tionis argumentum. Vale mi PATER, proq; salute mea vota apud Deum interpone. Heidel. prid. Calend. Iunij. Anno secula- ri. M. DC.

EPISTOLA II.

ANDREAS VERMADIUS SO- CIETATIS IESV PRESBYTER

Iusto Baronio Veteracastrensi

S.P.D.

*soluuntur
propositæ
quæstiones
IX. de Verbo
Dni*

MIRABAR sanè quod scribis, silentium tuum, mi IUSTE, tam diuturnum præ- ser.

fertim tamq; pertinax. Sed abundè satisfecisti proximis literis tuis, quibus conceptā nobis spem de te magis magisque confirmasti: tantoque nos in CHRISTO affecisti gaudio, vt non possimus non plurimum gratulari tibi & nobis, de tam excelso animo veritatis amante, & auido cognitionis rerum ad æternam salutem spectantium: quarum fundamenta sunt quæstiones nouem de patefactionibus diuinis propositæ: Quas etsi sufficienter ^a Bellarminus noster explicauit, tamen quia meam etiam sententiā requiris, ne amici videar deesse officio, breuiter animi sensa aperiam, & quid hæreticis ista proponentibus respondendum putem, monebo.

Ac primum de prima quæstione quàm impiè sentiant *Swenckfeldiani* ac *fanatici*, in vulgus notum est. Profiteor autem ego cum Ecclesia Catholica, patefactiones illas, quibus Deus notitiam mentis suæ verissimam hominibus manifestat, verbo DEI, quàm scripto, quàm tradito, contineri; nec video quo solo fundati Protestantes hæc sententiam negare ausint verbis, quam re ipsa & facto veritati consonam testantur. CREDVNT vna mecum, libros veteris & noui testamenti verè diuinos, quod sanè ex scriptura nullo modo, ex traditione autem sola constare potest. Nam vt rectè ait ^b Bellar-

A 5

mi-

*a Tom. 1.
controv. 1.
General.*

*Verbum
Dei duplex,
scriptū &
non scriptū*

*b Bellar. lib.
4 de Verbo
Dei non
script. c. 4.*

e Bellarm.
ibidem.

minus, libros prophetarum & Apostolorum, etiam si scriptura dicat esse diuinos, huic tamen infallibilem adhibere non possumus fidem, nisi prius crediderimus, scripturam quæ hoc affirmat, diuinam esse. CREDUNT VNÀ MECUM, Euangelia Marci & Lucae esse vera, Euangelia Thomæ & Bartholomæi esse falsa, cum ratio potius dicat, magis credendum libro præferenti titulum Apostoli, quàm non Apostoli. Hæc autem fides ex scripturis haberi non potest, sed ex traditione constat. CREDUNT VNÀ MECUM, quod distinctio diuinarum personarum sit per Relationes, quod Pater sit ingenitus. Filius à patre genitus. Spiritus Sanctus à Filio Patreque procedens, sed nullam Dei patefactionem in factis scripturis expressam reperimus, quæ hunc fidei articulum disertis verbis eloquatur, sed illæ quæ quasi per manus traditæ à CHRISTO & Apostolis continua successione ad nos usque peruenerunt. CREDUNT VNA MECUM, paruulos ante rationis usum utiliter baptismatis sacramento initiari, cum tamen illud dogma non habeat in scripturis testimonia. Scio quod D. Augustinum ad illud confirmadum allegoriam circucisionis proferre, & alios alia; ex quibus tamen non firmam & solidam probationem desumi posse affirmat, sed tantum probabilem coniecturam. D. Augustini verba hæc sunt. Traditum tenet universitas Ecclesie, quod par-
uulo

d. August.
l. 4. cont.
Donatist.
cap. 23.

uuli infantes baptizantur, qui^e corde nondum *e Rom. 10.*
 possunt credere ad iustitiam & ore confiteri ad *ra*
 salutem. Et si quisquam in hac re autoritatē
 diuinam querat, quanquā quod vniuersa te-
 net Ecclesia, nec Concilijs Institutū, sed semper
 retentum est, non nisi autoritatē Apostolica
 traditum rectissimē creditur: tamen veraciter
 conycere possumus ex Circūcisione carnis, quā
f Gen. 17. 10
 prior populus accepit. Dū addit (veraciter cō-
 ycere possumus) nihil aliud insinuat, quam
 firmā hanc rationē non esse, sed probabilē
 coniecturā, robur autē suum hoc dogma ex
 tradita patefactione diuina adipisci. Cū igi-
 tur hec & similia fide teneant nobiscū, & te-
 nēda prædicent: nihilq; credendū censeāt,
 & meritò, nisi quod Dēvs reuelauit, ac pa-
 tefecit, aueo cognoscere, quo fundamento
 nixi, traditum Dei verbum tollant, quod
 re ipsa ponunt.

Iam de *secunda questione* ingenuē confi- *Authoritas*
 tentur & docent, docueruntq; & confessi *Verbe Des,*
 sunt semper omnes Catholici; auctores à *totiusq; Re-*
 quibus diuinæ patefactiones cōsignatę sūt, *ligionis*
 eam dignitatem, reuerentiam, authorita- *Christiana*
 tem & fidem mereri, vt de eorum fidelitate
 dubitari disceptariue à nemine possit, mul-
 tisque rationibus falsitatis arguuntur *Indai*
 & *Mahumetani*, qui cæca infidelitatis cali-
 gine immerfi, claram veritatis lucem in
 dubium vocant.

Prima

Prima ducitur ab eorum conditione & auctoritate, quae fidem Christianam olim receperunt: qua utitur LACTANTIUS *lib. 5. diuin. Institut. ca. 13.* & S. AVGVSTINVS *lib. 1. de util. credend. cap. 14.*

Secunda ducitur à constantia Martyrum, qua IUSTINVS *Apologia 1. ad Senat. Roman.* testatur, se maximè fuisse motum ad fidem: & ea etiam utitur LACTANTIUS *lib. 5. Institut. diuin. cap. 13. & 14.*

Tertia ratio ducitur à mirifica mutatione animi eorum, qui fidem Christianam suscipiunt & colunt: qua vsi sunt S. IUSTINVS *Apolog. 2. pro Christianis ad Antonin. Pium Imper.* TERTVLLIANVS *lib. ad Scapulam.* LACTANTIUS *lib. 3. diuin. Institut. cap. 26.*

Quarta ducitur à modo, quo olim fuit propugnata. Hac utitur IUSTINVS *Martyr Apolog. 2. ad Antonin. Pium.* CHRYSOSTOMVS *Homil. 34. in Matth. Homil. 4. & 5. in 1. ad Corinth.* D. AVGVSTINVS *lib. 22. de ciuit. DEI cap. 5.* DAMASCENVS *lib. 4. Orthodoxae fidei cap. 4.*

Quinta à miraculis, quae vel ob eam rem maximè, quasi antonomasticòs nominari solent *signa*, quia cum primis significant atque declarant, eam doctrinam diuinitus probari, atque aded veram esse, cuius ad confirmationem edantur. Hac vsus est D. CHRYSOSTOMVS, *Homil. 3. in 2. ad Corinth.*

D. Au.

D. AVGVSTINVS, lib. 22. de civitat. Dei cap. 8. & lib. de Vtilit. credend. cap. 16. Plures alia adduci possunt, desumptæ ab eorum testimonio, qui fidem nostram non receperunt, ab eorum cladibus, qui eam oppugnarunt; à Prophetis prædictionibus, à sanctitate & rectitudine doctrine & similibus. Ex quibus manifestum fit, patefactiones illas à nobis indubitata fidem mereri, & cæcos esse *Iudaos ac Mahumetanos*, qui tam manifestam veritatis lucem non sentiunt.

Venio ad tertiam questionem, quæ cum duarum sit partium, geminam responsionem postulat. Ad priorem partem, qua quæritur, quinam sint Canonici, respondeo cum œcumenica ac generali *Tridentina Synodo, sessione quarta*: quam ipse domi priuatim legere potes. Ad posteriorem, qua quæritur, quo Iudicio distinguantur Canonici ab Apocryphis: profiteor contra CALVINVM, cum Ecclesia Catholica: iudicio priuati spiritus, vel internæ testificationis, non posse discerni, sed Ecclesiæ iudicio & authoritate: nec illius solum Ecclesiæ, quæ temporibus Apostolorum fuit, vt LVTHERVS opinatus est; sed etiam illius, quæ Apostolos secuta est. Stat enim *D. Pauli sententia*, Ecclesiam esse columnam & firmamentum veritatis.

Ad quartam questionem respondeo, duplex

*Canon factus
plura.*

*Canonico-
rum libro-
rum ab Apocryphis
distinguitur.*

*1 Tim. 3. 15.
Scriptura
à quibus legenda.*

plex esse genus hominum Christianorum; alterum quod præiudicato iam errore occupatum, eò sua legendæ scripturæ studia refert, vt erroris, quo imbutum est, fulcimenta corradat, & non tam ex communi Ecclesiæ consensu, quàm suoapte iudicio per effectum corrupto sententiam sibi scripturæ confingat. Alterum verò quod mente sincera ac humili plus Ecclesiæ quàm proprio iudicio confidens, eò sedula lectione progreditur, vt signatam ante à patribus scripturæ sententiam firmiter insistat: atque hoc ipsum esse genus hominum dicimus, quod securè simul ac utiliter sacrâ paginam potest euoluere. Istud verò minime, cum sanam sibi conficere medicinam insani ministerio iudicij non minus queat, quàm si imperitum vulgus ex benè instructa Apotheca sorbitiunculam contra omnis generis morbos conficere præsumeret.

*Quo Idi-
mate scri-
ptura legen-
da.*

Quintò qua lingua Sacra reddi debeant litera ac peruulgari, si ex Protestantium principio respondere quis velit, dicat necessum est, non alia, quàm qua primum fuerunt conscriptæ. Quod enim verti debeant in aliam, nusquam præceptum legimus. Nihil autem faciendum à quoquam illi contendunt, quod scripturâ sacrâ non præcipiatur. At verò secundum Catholicorum sententiam

tiam haud grauatè conceditur, vt eo, quo supra diximus modo, ab omnibus lingua patria legantur.

Sextò *Scriptura versiones qualescunq;* nullus probauerit Catholicorum, nisi quas Ecclesie authoritas comprobauerit, cuius est decernere, conueniat ne patria versio cum authentica, an discrepet.

Postremò, vt reliqua omnia vno fasce complectar, *scripturam non omnibus intellectu facilem*, doctorum studia & concertationes patefaciunt, idèd quæ obscura & ambigua sunt, si facta aliorum locorum collatione explicari possunt, rectè quidem: sin minus, ad Ecclesiam summamq; Pastorem referentur. ^h Illorum enim iudicio standū, nascentis Ecclesie praxis docuit.

Hæc sunt, quæ ad quæstiones nouem in tanta temporis angustia & laborum distractione, qui per infirmitatem Concionatoris nostri mihi impositi sunt, respondere licuit, quæq; aduersarijs ista perquirentibus rectè responderi posse puto. Si quid præterea est, priuato studio facile inuestigabis.

Nostræ Epistolæ modus plura ferre reculauit. Vale. Spiræ. 3. Cal. Iulij. Anno seculari. M. D C.

EPI-

*Versiones
scriptura-
rum varia.*

*Scriptura-
rum obscu-
ritas.*

*h. Matth. 23
17.*

Luc. 10. 16.

Act. 15. 5. 6.

22. 28.